

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Cassat[ur] co[n]suetudo. q[...] maiore[m] p[re]benda[m] adopta[n]s. si illa ab eo postmodu[m] euincat[ur]. de beat minori p[re]benda qua[m] p[ri]us obtinebat esse priuatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Statuta Walrami.

.C. v

būficioꝝ dīcto tpe expectātes sicut alias
sunt habiles ad capitulū et capitulares
tractat⁹ ip̄i⁹. nec vocari debeat nec ad/
mitti ad q̄ rōne canonie et si nullaz actu
p̄bēdā inibi obtineret. de iure deberent
alias euocari. Nos igit̄ ex suscep̄ti cura
regiminiſ de agro nobis cōmisoſ dictaꝝ
abuſionū tribulos. ne suis plātatiōibus
iualeat. et ex tpe licere credat qđ ē rōne
phibitū ex tirpare fundir⁹ ſic̄tēs. Glo
bis diſtriſte p̄cipim⁹ et mādam⁹. q̄ten⁹
dictā cōſtitutionem Suscep̄ti in oī ſui
forma diligēt⁹ obſeruetis et oī ſtudio ca
uatis ne pēas cōtētas et expreſſas in
eadē tā formidabiles icurratis. Prohi
bem⁹ etiā ne aliquid p̄ vos vel aliū. clā v̄l
palā directe vel indirec̄te quis ad h̄ q̄ſſ
to colore ad renūciādū ip̄i⁹ p̄tōniſ bñfici
ficio. v̄l nō vtēdū eadē iducat̄. vel in
duci quōlibz p̄curētis. ſed volentez ea
vii quēlibz libere ſine offendiculo pmite
tatio. nec p̄t̄ hoc eidem graue in aliquid
vos reddatis. Alioqñ i oēs et ſingulos
priū ſac̄tētes v̄l fieri p̄curātes ſex dieꝝ
monitiōe p̄missa excōicatiōis ſuiaz feri
mu in his ſcriptis. Itē q̄ cauſas rōna
biles ceſſā regim⁹. Imo ut p̄fert ḡere
in abuſuz q̄ tot ſānis ſicut aliquid ecclie ſibi
p̄petere p̄t̄dū bñficiati bñficioꝝ ſuoz
fruct⁹ debeat expectare. Nos i hac p̄t̄
alias ecclieſ ad vniſormitatez cū nrā
ecclie cathedrali et nōnullis alijs ecclieſ
q̄ ſuis antiqa obſeruat̄is nitunt̄
ſic ut nec expeditātib⁹ nimis graue. nec
ip̄is ecclieſ nec defūctis nimiu ſiudi
cale reddat̄ reducere volum⁹. Statuē
teo ut nulla ecclie nrā ſitat̄is et dio
cef ſibi er defuncto ultra triennū fruct⁹
bñficioꝝ ip̄i⁹ ecclie vacātiū v̄l i ante
vacaturoꝝ etiā duratib⁹ expeditātis
vacēt plurime ſuccesſive de cetero vēdi
cent vel vſurpēt. Sz vſteriorib⁹ expedi
tatiōis et bienniū. qđ tā ceſſante cā rōna
bili q̄ ſuetudie legit̄ ſcripta. de ſed
ſoli ſibi qđā ecclie. factis p̄mutatiōib⁹
vēdicarūt penit⁹ abrogatis. Ecclie q̄

nō paucioribus gaudent annis pro ſe et
defunctis triennio ſint cōtent. Sic q̄
vbi defūct⁹ min⁹ nō h̄z biēnio et ecclie
ſia min⁹ āno. ip̄e defūct⁹ biēnio et ecclie
gaudeat ſolo āno. Si ho min⁹ tūc q̄libz
luis utrā obſeruat̄is. Sic tñ q̄ triennij
curricula in dīctis expeditātis nō trāſcē
dant. dīcto at durat̄e triennio i locū de/
fundit ne ecclie debito mīſtroꝝ obſeq̄o
deſraudet in caſu vbi obtinēs bñficiuz
dicta cōſtōne. Suscep̄ti nō vteretur ſua
ſpōte de fructib⁹ ip̄i⁹ bñficiū minister ad
debitū ecclie ſuitiū ip̄edēdū idone⁹
ordinet. Volum⁹ etiā q̄ interiz obtinēs
bñficiū dūmo alias ſit habiliſ voce ha/
beat in caplo et ſicut ali⁹ voce h̄ns ad/
mitrat ad caplū et vocef. ſibi q̄ q̄tidiāe
distributiōes ut alijs ſi dīnis affuerit tri/
buat. Que nō ſolū ad bñficia vacatura.
Hęt q̄ vacarūt antea. q̄z tñ expeditātis
adhuc p̄dēt ut ſilūtūtū ſāni p̄teriti et fu/
turi ſub triennio limitēt et poſtq̄ lapsū
ſuerit triennū vel ſi tā lapsuz eſt triennū
oīno expeditātis ſint extincte extēdi voi
lum⁹ et mādam⁹. nō obſtātib⁹ p̄rijs p̄ſue
tudinib⁹ indulgentiis vel ſtatutis nr̄is
vel p̄decessorꝝ nr̄oꝝ vel ip̄aꝝ ecclieſarū
q̄nigz nr̄a vel p̄decessorꝝ nr̄oꝝ cōfirmatiōe
vallatis. q̄s et q̄ p̄ cauſe eoꝝ ceſſat̄
et ea ḡere in abuſuz ut p̄dicit̄ cognō
uim⁹ virib⁹ p̄ p̄ntes penit⁹ vacuamus.
Datū Brule. Anno dñi. M.ccc.xxxviii.
in crastino beati Michaelis.

Cassat̄ cōſuetudo. q̄ maiore p̄bendā ad/
optas. ſi illa ab eo poſtmodū euincat̄. de
beat minori p̄benda quā p̄us obtinebat
eſſe priuatus.

Alram⁹ dei gfa. et Uniuerso cle
ro nr̄oꝝ ſitat̄is et diocef. ſalutē
in dño ſempiternā. Lū i qbusdā
nfe dioces collegiatis ecclieſis in q̄bus
nōnulte minores et quēdā maiores p̄bē
de exiſtē diocesūt et ad maiores p̄ ipas
minores gradat̄e ascēſus p̄ſueuit habe/
ri. ſic q̄ ſenior in gradu minores obtineſi

L. i.

Statuta

Walrami.

tiū prebendas maiore p̄bendā vacan/
re⁹ adoptare p̄t fm cōsuetudinē ibi ha/
cten⁹ obseruatā. dica⁹ cōsuetudine ob/
seruari q̄ eo ipo q̄ minorē obtinēs pre/
bendā maiore adoptat p̄bēdā. quā libi ⁊
nulli alij cōpetere opinat etiā si in hoc
erroē ducat p̄babili et ipa p̄bēda maior
ab eo tāq̄ sibi nō cōpetēs sūalit euīca/
tur lic⁹ nūq̄ ipaz maiore p̄bendā posse/
derit vel occupauerit vel fructus ex ea
recepit ipa minor p̄benda sua q̄uis nec
re nec h̄bo dimissa fuerit vacare cēset
et tāq̄ vacas alij cōserri p̄t ipo adoptā
re ad eā nullo tye regredi valiturot p̄/
uer hoc a multis didicim⁹ in dubiū res/
uocari an p̄missa dato etiā q̄ sūt cōsue/
tudine introducta cū poti⁹ ḥrīa rōni q̄
cōsona videant. de iure possint et debe/
ant p̄ cōsuetudine obseruari. Nos igif
q̄ ex hoc dubio plures pplexitates int̄
bñficiatos ibidē etiā inēvitables expes/
rimēto cognouimus evenisse et cōplura
puidem⁹ posse nisi occurrat scādala pue/
nre. vt de cetero collat̄ oīs abiguitas ⁊
sedet opinio in p̄missis. p̄fātā p̄suetudi/
nē tāq̄ nulla rōne fulcitā nō fuisse nec
esse obseruādā p̄ntib⁹ declaram⁹. Man/
dātes ipis ecclēshs ut cādē de suis ob/
seruātis studeāt abolere. Datū Huile.
Inno dñi. M. ccc. xxx viii. in vigilia bei/
ati Michaelis archāgeli.

De expectatiōe triennij vltra qđ āni
gratia se non extendant.

Alram⁹ dei grā. xc. Dilectis in/
chō. xc. Nup sūcetes diuini cul/
tu⁹ noīs n̄is tpib⁹ augmentari
et ea q̄ in detrimētū ipi⁹ a nōnullis ec/
clēshs n̄re dioceſ abusivē obseruata fue/
runt. tāq̄ rōne carētia extirpari. sup ob/
seruatiōe cōstitutiōis Suscepti regimi/
nis p̄ fe. re. dñz Jo. papā. xxii. circa quā
aliq̄ ex ipis q̄slitis ad hoc circūuetiōib⁹
dum fructus suoy bñficioy expectātes
ei renūciare vel nō vti oponēdo com/
minādo. vel se eisdem graues reddēdo

aut blandiendo indurerunt q̄plurim⁹
excedebāt. nō p̄mittētes aliquem libere
ea vti. nec nō restrictiōe ānoꝝ expectā/
tiāx cōpetētū ecclesie et defūcto. vt q̄/
tienſcūq̄ eis durātib⁹ vacet idē bñfici/
um successiue ipē trienniū nō trāscēdat
q̄ nihilomin⁹ durātē si bñficiat̄ sua spō
te dicta p̄stitutiōe nō vterē minister s̄b/
stitutus idone⁹. q̄ ecclēsē seruat in dñis
ipē etiā bñficiat̄. si alias sit habilis vot/
cē in suo habeat capitulo et nō solū vē/
niēs admittat̄. sed eūā sicut aliis aduo/
cat̄ libiq̄ vt alij q̄tidiane distributiōes
si dñis adfuerit tribuāt̄. mādatū n̄s in
pte videlz. sup dicta cōstitutiōis trans/
gressi pena vallatū ne subditis n̄ris dñi
ēā sic circūuentre putarēt laqueus pate/
ret emīl⁹ et in proxio p̄terita n̄ra sy/
nodo fecim⁹ solēnit̄ publicari. Vterū q̄
tādē experientia certa didicim⁹ q̄ non
nulli dictoy excessiū sola phibitiōe sua
audacia nō cōtentī. Immo etiā in sūas
dicta cōstitutiōis et n̄ras q̄plurim⁹ for/
midabilcs incide nō timētes dictū man/
datū n̄m lucibroꝝ nō solū h̄bis cōtē/
nūt sed et eo et dicta cōstitutiōe vti vo/
lētib⁹ realit̄ se opponūt cōfingūt et asse/
rūt eos p̄ hoc nimrū incurrit̄ eo q̄ dñi
dicti mādati n̄ri ascribūt suis obseruā/
tis ⁊ statutis q̄ se obseruāturos tye sul/
introit⁹ more solito iurauerūt. Quidam
etiā eis q̄ an p̄fātū mādatū dicta p̄stōne
renūciaverit obīcīt. defectū tñ coꝝ in
dñis supplere negligūt. imo nolūt et ve/
ipm mādatū circūuentat̄ et defraudent
ipis dñis int̄essētib⁹ distributiōes mis/
nuīt. q̄s tñc int̄ se postea in q̄ntitate di/
tribui cōsūta alibi p̄tūt̄. Nos igif cō/
ueniēs reputātes. vt q̄s excessiū phibi/
tio et dei timor a malo nō reuocat. salte
cohibeat seueritas ecclēsiastice discipli/
ne. Globis oībus et singulis districte p̄/
cipin⁹ et mādam⁹. q̄ten⁹ dictū n̄m mā/
datū qđ nos p̄ntib⁹ inouam⁹ in dñi sui
forma et singulis suis capitulis nō ob/
stātibus iuramentis predictis et renū/
tūtis